STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LDK lenkiškosios kultūros tradicijos	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Regina Jakubėnas **Kitas / a (-i):**	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Kontaktinė (auditorinė)	4,6 (pavasario) semestras	Lietuvių/lenkų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Lenkų kalbos mokėjimas ≥ B1/B2	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48 (16 +32)	85

Dalyko (modulio) tikslas		
Pagrindiniai modulio tikslai: supažindinti su svarbiausiais XVII-XVIII a. LDK lenkiškosios raštijos paminklais, jų žanrais. Ugdomos kompetencijos: **2. Bendradarbiavimas:** gebėjimas konstruktyviai dirbti komandoje **3. Tarpkultūriškumas:** pagarba ir atvirumas kitoms kultūroms, gebėjimas dirbti daugiakultūrėje aplinkoje **5. Atvirumas pokyčiams:** gebėjimas suvokti pokyčių svarbą ir nusiteikimas tobulėti. **10. XVII ir XVIII a. LDK lenkiškosios raštijos ir kultūros supratimas:** gebėjimas suprasti ir paaiškinti XVII a. LDK kultūros procesus, jų savitumą ir lenkiškosios kultūros paveldą Baltijos regione. **13. Kalbos ir literatūros tyrėjo kompetencija:** gebėjimas savarankiškai atlikti literatūrologinį ar tarpdalykinį tyrimą, taikant įgytas filologines žinias ir gebėjimus praktikoje.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Dalyką išklausę studentai: - įgis žinių apie LDK lenkiškosios raštijos raidos bruožus ir procesus XVII ir XVIII a., apie svarbiausius kūrinius ir autorius bei jų įtaka lenkų kultūrai Abiejų Tautų Respublikos kultūros kontekste; - gebės analizuoti bei lyginti XVII ir XVIII a. literatūros ir kultūros reiškinius, paaiškinti kultūros tendencijų įtaką atitinkančio laikotarpio raštijai; Gebės išskirti ryškiausius lenkų kultūros bruožus, lyginti lenkų kultūrą su lietuvių kultūra, nustatyti ir paaiškinti panašumus bei skirtumus, suvoks lenkų kalbos ir kultūros reikšmę Baltijos regiono, Europos ir pasaulio kontekste. Pasirinktai problemai ištirti gebės rinkti, analizuoti, sisteminti ir kritiškai vertinti medžiagą iš įvairių	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo metodai. Informacinis (mokslinės literatūros teorinė analizė).	Vertinimas – kaupiamasis: - Uždaro ir atviro tipo klausimų testas - Referatas - 2 pranešimai - egzaminas raštu (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai).

šaltinių bei adekvačiai taikyti filologinio (tarpdalykinio) tyrimo metodus. Gebės taikyti įgytas lenkų filologijos žinias ir gebėjimus praktikos metu bendraudama(s) ir bendradarbiaudama(s) tarpkultūrinėje ir daugiakalbėje aplinkoje, kurdama(s), versdama(s) ir redaguodama(s) įvairius tekstus, mokydama(s) lenkų kaip svetimosios / gimtosios kalbos ir t. t. Gebės dirbti kartu su komandos nariais keliant bendrus tikslus, dalinantis informacija ir kartu ieškant problemų sprendimų. Supras skirtingų kultūrų specifiką, gebės analizuoti ir kritiškai vertinti kultūrinius kontekstus.	Literatūros skaitymas, referato rengimas ir pristatymas. Probleminis dėstymas, grupinės diskusijos. Praktinės užduotys: įtraukiamosios paskaitos, užduotys grupei, tekstų interpretavimas. Literatūros skaitymas, referato rengimas ir pristatymas.	

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Šv. Kazimiero kultas lenkiškojoje LDK raštijoje ir ikonografinėje tradicijoje.	1		2				**3**	**6**	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir aptarimas. Ikonografinės medžiagos pristatymas.
2. Šv. Stanislovo kultas lenkiškojoje LDK raštijoje. Šv. Stanislovo - Lenkijos globėjo ir valdovo Stanislovo Augusto Poniatovskio vardinių minėjimas LDK miestuose S.A. Poniatovskio valdymo laikotarpiu.	2		2				**4**	**8**	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir aptarimas. Iškilmių aprašymai periodiniame laikraštyje *Gazety Wileńskie.*
3. Pirmieji LDK kalendoriai ir jų leidėjai. Kalendorių turinys ir edukacinis vaidmuo.	2		4				**6**	**10**	Referato rašymas. Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. *Kalendarz Wileński.*
4. Pirmoji LDK periodinė spauda. Periodinės spaudos ištakos ir jos vystymasis Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. (*Literatūros žinios (Wiadomości Literackie)*, *Vilniaus laikraščiai* (*Gazety Wileńskie*) ir kiti leidiniai.)	3		6				**7**	**10**	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. *Kalendarz Wileński, Kalendarz mniejszy jezuicki.*
5. Vilniaus akademijos spaustuvės veikla leidybinės produkcijos srityje. Knygų reklama periodinėje spaudoje.	2		4				**8**	**12**	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas, diskusija.
6. XVII-XVIII a. LDK lenkiškoji proginė poezija. Barokinės poezijos žanrai: panegirika, epigrama, epitalamijas, epitafija, elegija ir kt.	2		4				**6**	**8**	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas, diskusija. F. Wykowski „*Zebranie rymów...”*. Tekstų interpretavimas.

									Pranešimo parengimas.
7. Vilniaus akademijos veikla M. Počobuto ir R. Kosakovskio epistoliariniame palikime.	2		4				**6**	**10**	Specialiai kursui parengtų mokslinių tekstų skaitymas ir aptarimas. Pasirinkti M. Počobuto ir R. Kosakovskio laiškai.
8. Dievo ir valstybės vieningumo idėja XVIII a. LDK proginiuose pamoksluose (P. Karpavičiaus ir V. Kalinskio pamokslai).	2		4				**6**	**8**	Specialiai kursui parengtų mokslinių tekstų skaitymas ir aptarimas. Pasirinkti P. Karpavičiaus ir V.Kalinskio pamokslai.
Egzaminas		2					**2**	**13**	
Iš viso	16	2	30				**48**	**85**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
			Vertinama balais nuo 1-10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka.
Uždaro ir atviro tipo klausimų testas	20 %	Semestro metu	Įvairių LDK kultūros procesų išmanymas, gebėjimas analizuoti kultūros reiškinius.
Referatas	20 %	Semestro metu	Apimtis 5 psl. Aiški darbo loginė struktūra (įvadas, pagrindinė dalis, išvados, naudotų šaltinių sąrašas). Kritinė refleksija. Gebėjimas naudotis metodine literatūra.
2 pranešimai	30 %	Semestro metu	Gebėjimas pristatyti raštijos paminklą ir jo autorių. Kritinė refleksija. Gebėjimas naudotis metodine literatūra.
Egzaminas raštu (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai)	30 %	Pabaigus semestrą	Įvairių LDK kultūros procesų analizė raštu.

Rengiant rašto darbus ir atliekant savarankiško darbo užduotis (pvz., generuojant medžiagą analizei ar diskusijai, analizuojant, redaguojant tekstą, tikrinant rašybą ir gramatiką, kuriant pristatymų vizualizacijas ir atliekant kitus rutininius darbus) galima naudoti generatyvinio dirbtinio intelekto (GDI) įrankius. Jie turi būti naudojami vadovaujantis VU Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto gairėmis (nuorodą į gaires), studijų dalyko apraše nustatytais tikslais bei laikantis akademinio sąžiningumo, etiškumo, skaidrumo ir atsakomybės principų, numatytų VU teisės aktuose. Studentas (-ė) privalo deklaruoti GDI naudojimo faktą, nurodyti jo panaudojimo apimtį ir tikslą (arba darbo dalis, kurioms GDI buvo naudotas). Studentas (-ė) taip pat privalo gebėti paaiškinti ir pagrįsti GDI sugeneruotą ar jo pagalba parengtą turinį bei prisiimti visą atsakomybę už galutinį pateikto darbo turinį.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
R. Jakubėnas	2021	Polska poezja okolicznościowa Wilna II połowy XVIII wieku		VU leidykla, Vilnius
R. Jakubėnas	2005	Prasa Wielkiego Księstwa Litewskiego w II połowie XVIII w.		Collegium Columbinum, Kraków
A. Vaškelienė	2024	Palemono miestui ir pasauliui		LLTI leidykla, Vilnius
E. Patiejunienė	1998	Brevita ornatas. Mažosios literatūros formos XVI–XVII amžiaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės spaudiniuose.		LLTI leidykla, Vilnius
K. Mačiūlytė	2003	M. Karpavičius, *Rinktiniai pamokslai*		LLTI leidykla, Vilnius
Papildoma literatūra				
M. Baliński	1862	Dawna Akademia Wileńska.		Petersburg

J. Niedźwiedź	2003	Nieśmiertelne teatra sławy: Teoria i praktyka twórzczości panegirycznej na Litwie w XVII-XVIII w.		Kraków, Księgarnia Akademickas
L. Piechnik	1990	Dzieje Akademii Wileńskiej, 1730-1773	T. 4.	Rzym

Atnaujinta 2026-11-07